

Minister voor Rechtsbescherming

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctie- en
Slachtofferbeleid

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Datum
6 juni 2023

Ons kenmerk
4666561

nota

beslisnota bij Voortgangsbrief Slachtofferbeleid

1. Aanleiding

Naar aanleiding van de Meerjarenagenda Slachtofferbeleid 2022- 2025 (hierna: MJA) informeert u de Tweede Kamer periodiek over de voortgang. De eerste voortgangsbrief heeft u op 22 november 2022 verzonden. Bijgaand treft u de tweede voortgangsbrief aan. Voorts wordt een tabel (bijlage 1) meegezonden waarin een compleet overzicht wordt gegeven van de activiteiten in het kader van de MJA.

2. Geadviseerd besluit

Geadviseerd wordt in te stemmen met verzending van de voorliggende brief en bijlage.

3. Kernpunten

- Over de maatregelen naar aanleiding van het advies van de commissie-Donner en de implementatie van de Wet uitbreiding slachtofferrechten (hierna: WUS) (w.o. de verschijningsplicht) informeert u de TK door middel van separate brieven. Hiernaar wordt in de inleiding van de voortgangsbrief verwezen. De brief over het advies van de commissie-Donner is op 2 juni jl. verzonden, de brief over de WUS is op 15 mei jl. verzonden.
- In de voortgangsbrief gaat u eerst in op de uitkomsten van de derde meting van de slachtoffermonitor en daarna in op onderwerpen uit de MJA waarop concrete voortgang is geboekt.
- Dit is onder andere het geval ten aanzien van de bescherming van de privacy van slachtoffers (domiciliekeuze en het amendement Van Wijngaarden) en de knelpunten in de gegevensuitwisseling tussen OM en Slachtofferhulp Nederland (hierna: SHN).
- Daarnaast zendt u een bijlage mee waarin voor alle onderwerpen uit de MJA en de eerste voortgangsbrief beknopt wordt aangegeven wat de stand van zaken is.
- Ook kondigt u in de brief aan samen met de betrokken organisaties een Strategische Evaluatie Agenda te gaan ontwikkelen. Hiermee wilt u toetsen of het ingezette beleid ook leidt tot de daarmee beoogde resultaten en effecten voor slachtoffers. Daarnaast kan dit de basis vormen voor een nieuwe visie op gefundeerd en toekomstbestendig slachtofferbeleid.

- U sluit de brief af met de mededeling dat de TK in het voorjaar van 2024 een volgende voortgangsbrief kan verwachten. Uiteraard wordt de TK eerder over relevante ontwikkelingen geïnformeerd, indien omstandigheden daartoe aanleiding geven.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctie- en
Slachtofferbeleid

Datum
6 juni 2023

Ons kenmerk
4666561

Voortgang

De geboekte voortgang en/of relevante ontwikkelingen worden – net als in de eerste voortgangsbrief – toegelicht aan de hand van de vier hoofdthema's. Per thema wordt, indien van toepassing, ingegaan op de relevante toezeggingen die zijn gedaan tijdens het Commissiedebat Slachtofferbeleid van 23 februari jl. en de moties die door de Kamer zijn aangenomen. Maar eerst gaat u in op de uitkomst van de slachtoffermonitor die periodiek wordt uitgevoerd en een belangrijke graadmeter is van hoe het gaat met slachtofferrechten in de praktijk. Het hoofdrapport (bijlage 2), de bijlagen (bijlage 3) en de samenvatting (bijlage 4) van de slachtoffermonitor worden als bijlagen bij deze voortgangsbrief meegezonden.

Slachtoffermonitor

Uit alweer de derde meting komt naar voren dat slachtoffers in meerderheid positief tot zeer positief zijn over slachtofferondersteuning in de justitiële keten. Er zijn ook verbeterpunten geïdentificeerd, waarover u in gesprek zult gaan met de diverse ketenpartners.

1. Versterken rechtspositie slachtoffers

- OM-straftbesluit (het OM zal dit jaar onderzoek starten om te bezien of de contra-indicatie voor het opleggen van een OM-straftbesluit in de praktijk wordt nageleefd);
- Meewegen belangen slachtoffers bij sepotzaken (u en het OM hechten eraan dat belangen van slachtoffers zorgvuldig worden meegewogen, het OM zal er, samen met SHN, alles aan doen om te zorgen dat dit ook gebeurt);
- Driepartijenstelsel en onbelemmerd spreekrecht (nu uit de evaluatie van het onbelemmerd spreekrecht niet is gebleken dat er een spanning is tussen de onschuldpresumptie en het onbelemmerd spreekrecht en het invoeren van een driepartijenstelsel veel nadelen kent, ziet u geen reden tot wijziging van het huidige Nederlandse strafprocesrecht).

2. Verbeteren bescherming slachtoffers in het strafdossier

- Privacy van slachtoffers in het strafproces (werkwijze domicilie wordt deze zomer, met middelen vanuit JenV, geïmplementeerd; de juridische verdeling van verantwoordelijkheden in het kader van het amendement Van Wijngaarden is in kaart gebracht en komende zomer is de benodigde AmvB gereed).

3. Herijken schadeverhaal slachtoffers

- Affectieschade (het is mogelijk gebleken het onderzoek van WODC naar evaluatie van de wet Affectieschade naar voren te halen. Dit zal nu in 2023 vlak na de zomer starten. Daarbij betreft u de mogelijkheid dat broers en zussen voor vergoeding van affectieschade in aanmerking komen, en de impact daarvan)

4. Uitbreiden ondersteuning slachtoffers

- Optimalisering MijnSlachtofferzaak.nl (portaal is verder doorontwikkeld);

- Ondersteuning zedenslachtoffers (in het kader van het Nationaal Actieprogramma Aanpak seksueel grensoverschrijdend gedrag en seksueel geweld wordt ingezet op laagdrempelige hulp voor zedenslachtoffers; deze zomer wordt een besluit genomen over uitrol van de werkwijze dat een slachtoffer van een zedenmisdrijf vóór de aangifte al kan worden bijgestaan door een slachtofferadvocaat);
- Gegevensuitwisseling politie-OM-SHN (knelpunten zijn weggenomen, SHN kan blijven beschikken over de benodigde gegevens van slachtoffers);
- SHN en jonge slachtoffers (gesprekken met SHN over hoe jonge slachtoffers kunnen worden betrokken, loopt).

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctie- en
Slachtofferbeleid

Datum
6 juni 2023

Ons kenmerk
4666561

Overig

- Bovensmilde (u gaat bezien wat u voor de slachtoffers kunt betekenen en heeft daarvoor een projectleider aangesteld. U brengt samen met de slachtoffers, het lokale bestuur en andere betrokken departementen de behoeften in kaart).
- Toekomstbestendig slachtofferbeleid (u wilt toetsten of het ingezette beleid ook leidt tot de daarmee beoogde resultaten en effecten voor slachtoffers. Hiervoor stelt u een Strategische Evaluatie Agenda op. Dit kan dit de basis vormen voor een nieuwe visie op gefundeerd en toekomstbestendig slachtofferbeleid)

4. Toelichting

4.1 Politieke context

Op 23 februari jl. heeft u met de TK gedebatteerd over het slachtofferbeleid en uw MJA. Kamerfracties staan over het algemeen positief tegenover versterking van de positie van slachtoffers en mogelijk ook tegenover verdere uitbreiding en intensivering van slachtofferbeleid. Ketenpartners hebben echter tijd nodig om de uitvoering van de bestaande rechten te verbeteren of nog te implementeren. Dit past bij de lijn uit het coalitieakkoord om de rechten van slachtoffers te borgen.

4.2 Financiële overwegingen

Beleidskeuze uitgelegd Onderbouwing doeltreffend, doelmatig en evaluatie (CW 3.1)	
1. Doel	<p>De doelstelling van het kabinet in het coalitieakkoord is het borgen van de positie van het slachtoffer. In lijn met dat uitgangspunt wordt de komende jaren ingezet op het zo goed mogelijk tot uitvoering brengen van de slachtofferrechten en -voorzieningen die het afgelopen decennium zijn geïntroduceerd. Dit gebeurt aan de hand van de vier hoofdthema's:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Versterken rechtspositie slachtoffers 2. Verbeteren bescherming slachtoffers in het strafdossier 3. Herijken schadeverhaal slachtoffers 4. Uitbreiden ondersteuning slachtoffers

<p>2. Beleidsinstrument(en)</p>	<p>Er worden verschillende beleidsinstrumenten ingezet:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Versterken rechtspositie slachtoffers <ul style="list-style-type: none"> • Op dit punt wordt het huidige beleid voortgezet. 2. Verbeteren bescherming slachtoffers in het strafdossier <ul style="list-style-type: none"> • Financiële middelen voor het verbeteren van de privacy van slachtoffers in het strafproces. 3. Herijken schadeverhaal slachtoffers <ul style="list-style-type: none"> • De wet affectieschade. 4. Uitbreiden ondersteuning slachtoffers <ul style="list-style-type: none"> • Digitalisering via mijnslachtofferzaak.nl.
<p>3A. Financiële gevolgen voor het Rijk</p>	<p>Welke financiële gevolgen heeft het voorstel voor de Rijksbegroting</p> <p>De benodigde middelen voor concrete maatregelen zijn reeds onderdeel van artikel 34.4.5.20 'opdrachten Slachtofferzorg'. In deze voortgangsbrief worden voor 2023 tot nu toe benoemd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Informeren en Raadplegen: 3 mln • Privacy slachtoffers Strafproces, maatregel Domicilie: <p>Politie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Incidenteel: 23.011,97 - Structureel: 26.044,74. <p>OM</p> <ul style="list-style-type: none"> - Incidenteel: € 37.580,- - Structureel € 13.950,-. <ul style="list-style-type: none"> • Onderzoek affectieschade: 60.000
<p>3B. Financiële gevolgen voor de maatschappelijke factoren</p>	<p>n.v.t.</p>
<p>4. Nagestreefde doeltreffendheid</p>	<p>Uit de slachtoffermonitor blijkt dat dat slachtoffers in meerderheid positief tot zeer positief zijn over slachtofferondersteuning in de justitiële keten. Er zijn nog wel verbeterpunten signaleerd (zie voortgangsbrief).</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Versterken rechtspositie slachtoffers

Directoraat-Generaal Straffen en Beschermen
Directie Sanctie- en Slachtofferbeleid

Datum
6 juni 2023

Ons kenmerk
4666561

	<ul style="list-style-type: none"> • Het huidige beleid is doeltreffend gebleken en wordt voortgezet. <p>2. Verbeteren bescherming slachtoffers in het strafdossier</p> <ul style="list-style-type: none"> • Er is impact bepaald van de nieuwe landelijke werkwijze domicilie en er is vooruitgang geboekt op de uitwerking van het amendement Van Wijngaarden-Van Toorenborg. <p>3. Herijken schadeverhaal slachtoffers</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het onderzoek naar de Wet affectieschade zal dit jaar van start gaan. Gelet hierop kan de nagestreefde doeltreffendheid nog niet worden geconcretiseerd. <p>4. Uitbreiden ondersteuning slachtoffers</p> <ul style="list-style-type: none"> • De doorontwikkeling van het portaal in de afgelopen periode heeft geleid tot een verbetering van de informatiepositie van slachtoffers. De komende periode wordt de dienstverlening verder uitgebreid.
<p>5. Nagestreefde doelmatigheid</p>	<p>Door bewust te kiezen voor een mix aan inzetten met diverse ketenpartners kunnen we met deze middelen zoveel mogelijk bereiken voor slachtoffers in alle fasen van hun slachtofferschap. Indien beschikbaar wordt als uitgangspunt aangehaakt bij (wetenschappelijk) onderzoek, advies en verbetervoorstellen van relevante organisaties. Hierbij kan worden gedacht aan de slachtoffermonitor die voor de derde keer wordt uitgebracht.</p> <p><i>Slachtoffermonitor</i> Met dit instrument is de kwaliteit van dienstverlening gemonitord. De geïdentificeerde verbeterpunten zullen de komende periode met de ketenpartners worden besproken.</p> <p>1. Versterken rechtspositie slachtoffers</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het huidige beleid is doelmatig gebleken en zal worden voortgezet. <p>2. Verbeteren bescherming slachtoffers in het strafdossier</p> <ul style="list-style-type: none"> • Met de middelen die voor domicilie ter beschikking zijn gesteld, wordt deze zomer een nieuwe werkwijze geïmplementeerd. Ten aanzien van het Amendement Van Wijngaarden - Van Toorenborg is de

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctie- en
Slachtofferbeleid

Datum
6 juni 2023

Ons kenmerk
4666561

	<p>(juridische) verdeling van verantwoordelijkheden tussen de verschillende organisaties in kaart gebracht. De benodigde Algemene Maatregel van Bestuur is voor de zomer van dit jaar in concept gereed. Een eerste grove impactanalyse heeft laten zien dat de gereserveerde middelen in het coalitieakkoord meer dan voldoende blijken voor de uitvoering van het amendement.</p> <p>3. Herijken schadeverhaal slachtoffers</p> <ul style="list-style-type: none"> • Omdat de evaluatie nog van start moet gaan, kan geen uitspraak worden gedaan over de doelmatigheid. <p>4. Uitbreiden ondersteuning slachtoffers</p> <ul style="list-style-type: none"> • Steeds meer slachtoffers kunnen gebruik maken van MijnSlachtofferzaak.nl.
<p>6. Evaluatieparagraaf</p>	<p>De voortgang op de diverse onderwerpen wordt op verschillende manieren gemonitord en geëvalueerd. Enkele voorbeelden:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Periodieke rapportage: elke vier tot zeven jaar wordt het slachtofferbeleid doorgelicht op doeltreffendheid en doelmatigheid op basis van de Comptabiliteitswet. • Er zal een strategische evaluatie agenda worden ontwikkeld die de basis vormt voor een nieuwe visie slachtofferbeleid. ▪ WODC-onderzoek Evaluatie onbelemmerd Spreekrecht. ▪ WODC Slachtoffermonitor. ▪ Evaluatie van de wet affectieschade. ▪ Evaluatie van de commissie De Winter.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctie- en
Slachtofferbeleid

Datum
6 juni 2023

Ons kenmerk
4666561

4.4 Krachtenveld

Waar van toepassing zijn de passages uit de brief afgestemd met de betrokken organisaties, te weten Slachtofferhulp Nederland, het Openbaar Ministerie, de politie, de Raad voor de Rechtspraak, het Centraal Justitieel Incassobureau en het Schadefonds Geweldsmisdrijven.

4.8 Communicatie

Niet van toepassing, er worden geen aanvullende communicatieafspraken gemaakt rondom het versturen van deze brief.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

N.v.t.

5.1 Toelichting

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.